

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 5 listopada 2020 r.

**w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego
w celu przeciwdziałania COVID-19**

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w art. 4 ust. 1–1d ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, przysługuje w przypadkach, o których mowa w tych przepisach, jednak nie dłużej niż do dnia 29 listopada 2020 r.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 9 listopada 2020 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

MATEUSZ MORAWIECKI

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy wprowadzony został ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842), jako szczególne świadczenie z powodu COVID-19, i przysługiwał do 26 lipca 2020 r. Tak więc rodzice/opiekunowie mogli sprawować osobistą opiekę nad dziećmi przez okres ponad cztery i pół miesiąca, otrzymując dodatkowy zasiłek opiekuńczy, wynoszący 80% wynagrodzenia, stanowiącego jego podstawę wymiaru. Mimo że od 6 maja 2020 r. zostały otwarte żłobki i przedszkola, prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego zostało zapewnione do 26 lipca 2020 r. Dzięki takiemu rozwiązaniu zagwarantowano możliwość zapewnienia osobistej opieki nad dziećmi w ramach prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego, również przez pierwszy miesiąc wakacji.

Z uwagi na okres wakacyjno-urlopowy oraz istotne zmniejszenie się liczby osób korzystających z dodatkowego zasiłku opiekuńczego (z tego świadczenia mogli korzystać rodzice dzieci do 8 roku życia) po 26 lipca 2020 r. pozostała możliwość korzystania z zasiłku opiekuńczego na zasadach ogólnych.

Ponadto w związku z rozpoczęciem roku szkolnego wznowiono możliwość korzystania z dodatkowego zasiłku opiekuńczego w okresie od 1 do 20 września 2020 r.

Prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego może być wydłużone, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, na podstawie delegacji art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Obecnie na mocy projektowanego rozporządzenia proponuje się przyznać prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego na okres 21 dni, tj. od 9 do 29 listopada 2020 r. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy będzie przysługiwał w przypadku zamknięcia placówek zapewniających opiekę oraz w przypadku niemożności zapewnienia opieki przez żłobek, klub dziecięcy, przedszkole, placówkę pobytu dziennego oraz inną placówkę lub podmiot zatrudniający dziennych opiekunów z powodu czasowego ograniczenia funkcjonowania tych placówek w związku z COVID-19, jednak nie dłużej niż do dnia 29 listopada 2020 r.

Proponuje się, aby przepisy rozporządzenia weszły w życie z dniem 9 listopada 2020 r.

Projekt rozporządzenia nie wymaga zamieszczenia przepisów przejściowych.

Rozporządzenie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zatrudniających pracowników, którzy nabędą prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

W ocenie projektodawcy projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19 Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed – Sekretarz stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Departament Ubezpieczeń Społecznych tel. (22) 661 17 38	Data sporządzenia 4 listopada 2020 r. Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842) Nr w wykazie prac:
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842) w art. 4 ust. 3 przewiduje możliwość wydłużenia okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art. 4 ust. 1–1d ustawy, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Zgodnie z przepisami ustawy dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje za okres, na jaki zostały zamknięte żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, placówki pobytu dziennego oraz inne placówki lub w związku z niemożnością sprawowania opieki przez nianie lub opiekunów dziennych z powodu COVID-19. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje również w przypadku ograniczonego otwarcia powyżej wymienionych placówek.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie rozporządzenia proponuje się przyznanie prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego na okres 21 dni, od 9 do 29 listopada 2020 r. Dodatkowy okres zasiłku będzie przysługiwał także osobom uprawnionym w związku z niemożnością sprawowania opieki nad dzieckiem przez nianie lub opiekunów dziennych z powodu COVID-19, z powodu czasowego ograniczenia funkcjonowania placówek w związku z COVID-19, przez okres niemożności zapewnienia opieki przez te placówki.

Nie ma innej możliwości osiągnięcia celu projektu za pomocą innych środków.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1		Wypłata dodatkowego zasiłku opiekuńczego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
Liczba dzieci do lat 8	1 909 638		Dzieci, na które może być przyznany dodatkowy zasiłek opiekuńczy

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny bieżące)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mld zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0-10)</i>
Dochody ogółem		0,48										0,48
budżet państwa		0,11										0,11
JST		0,11										0,11
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0,25										0,25
- NFZ		0,25										0,25
Wydatki ogółem		2,80										2,80
budżet państwa		0,00										0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)		2,80										2,80
- FUS		2,80										2,80
Saldo ogółem		-2,33										-2,33
budżet państwa		0,11										0,11
JST		0,11										0,11
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-2,55										-2,55
- NFZ		0,25										0,25
- FUS		-2,80										-2,80
Źródła finansowania	Projekt spowoduje konieczność poniesienia dodatkowych kosztów związanych z wypłatą świadczeń – zasiłku opiekuńczego – finansowanego ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Szacunkowy maksymalny skutek wypłaty z FUS dodatkowego zasiłku opiekuńczego osobom sprawującym opiekę nad dziećmi do lat 8, dziećmi i osobami niepełnosprawnymi oraz w przypadku niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna, zakładając, że dodatkowy zasiłek opiekuńczy będzie wypłacany przez 21 dni – od 9 do 29 listopada 2020 r. – wyniesie ok. 2,8 mld zł. Szacunkowy maksymalny skutek dodatkowego zasiłku opiekuńczego nad dziećmi do lat 8 przez okres 21 dni wynosi ok. 2,3 mld zł Skutki wypłaty dodatkowego zasiłku opiekuńczego przez 21 dni z tytułu opieki nad dziećmi i osobami niepełnosprawnymi szacuje się na kwotę ok. 440 mln zł, a koszt wypłaty – w przypadku niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna – na kwotę ok. 27 mln zł. Skutki finansowe wyszacowane zostały przy następujących założeniach: liczba dzieci (dane GUS 2017/2018 – opracowanie Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2017/2018): - do lat 8 – 1 909 638, - przec. liczba dzieci w rodzinie - 1,5, - przec. wysokość zasiłku opiekuńczego – 86,30 zł, - okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego – 21 dni. Maksymalny skutek finansowy został wyszacowany przy założeniu, że wszyscy uprawnieni skorzystają z przysługującego im prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego. Skutek ten zależy od rozwoju epidemii, liczby zachorowań oraz od konieczności wprowadzania kolejnych ograniczeń, w tym zamykania lub ograniczenia funkcjonowania placówek zapewniających opiekę dzieciom i osobom niepełnosprawnym.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mld zł, ceny bieżące)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	2,33						2,33
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Pracujący rodzice i opiekunowie dzieci i osób, nad którymi sprawują opiekę, otrzymają dodatkowy zasiłek opiekuńczy, którego zadaniem jest zastąpienie utraconych dochodów z pracy.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:					☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:			
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.					☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			
Komentarz:								
9. Wpływ na rynek pracy								
Regulacja wpływa na rynek pracy, ponieważ wydłuża okres zwolnienia opiekunów z konieczności świadczenia pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 9 listopada 2020 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		